

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

73. ÉVFOLYAM

2003 OKTÓBER

No. 5 (342), Vol. 73, October 2003, USPS 178-560

5. SZÁM

A REFORMÁCIÓ EGYHÁZA AZ ISTEN IGÉJÉNEK AZ EGYHÁZA

Olvasd: 5Mózes 4:1-2, 9-10

Reformáció hónapjában elgondolkozunk, hogy igazában mi is a reformáció egyházainak a sajátossága, ami összeköti őket az egész világon, hiszen mindegyik földrészen megdobban a szívük, amikor rádión, világkonferencián, vagy saját templomuk gyülekezetében hallgatják Isten tiszta igéjét. Luther az Igét, az evangéliumot tekinti az egyház legdrágább kincsének. Bizonyára ismerünk templomokat, melyeknek csillogó aranyfénye elkápráztat és talán el is vonja a figyelmet a legdrágább kincstől, melyben nem az ember áll a központban.

Amikor reformátorunk még mint szerzetes Rómában a Szent Péter bazilika Pilátus lépcsőit térdein végig csúsztatta, szándéka az volt, hogy ezzel az érdemszerző jócselekedetével elhunyt szeretteinek a tisztítótűzben való szenvedését rövidítse. Emberi érdemek fénye, aranyozással túlszűfolt templomok ragyogása el akarja vonni ma is a figyelmet életünk "Pilátus lépcsőin" attól a Jézus Krisztustól, Akiről Pilátus így tett bizonyosságot: Íme, az Ember! Órá, a testté lett örök Igére, a valóságis Istenre és valóságos emberre irányította a reformáció az emberek tekintetét, hogy megértsék a megváltás titkát, mely nem arannyal, sem ezüsttel hanem Krisztus szent és drága vérével, ártatlan szenvedésével és halálával történt. Az erről szóló evangélium meghirdetésével született a reformáció. Ennek lépcsőfokai az ószövetségi igazságszólások alapján:

Hallgatni az Isten igéjét! Ez a felhívás a Jósias király alatt lezajlott reformáció idején került előtérbe, amikor megrendítő események napirenden voltak. De nemcsak akkor, hanem az öskeresztyénség életében, a reformáció idejében, sőt ma is megrendítő események sorát éli át az ember. A saját eredményeit gyűjtögető modern ember egyre irgalmatlanabbá lesz az élet pere-mére szorulttal szemben, és felsír a kérdés: Hogyan kaphatom meg Isten kegyelmét? Csak az ige hallása és meghallása az egyetlen alap, mely nem rendül meg, mert "az

Ige kőszájként megáll" és csak egyedül erre lehet építeni személyes és közösségi életet, jelent és jövőt. Igaz, hogy a megrendítő események félelmében az Úr házába menekülő ember, miközben hallgatja az igét, újabb "belső földrengés" részese lesz; meglátja bűneit, de a bűnbánat csatornája odavezet a kegyelem forrásához, ahol erőre kaphat erőteljes életünk és gyümölcs-termővé is válhat. Ezért lehet és kell:

Cselekedni az igét! Valaki mondta, hogy Isten nem azért adta nekünk igéjét, hogy okoskodjunk és vitatkozzunk felette, hanem hogy engedelmeskedjünk Neki. Nyilvánvaló, hogy az evangélium Isten ereje, melynek, ha helyt adunk életünkben, vagyis hiszünk abban, Akiről az ige szól, a megfeszített és feltámadott Krisztusban, akkor nem sokat kérdezzünk és problémáztatunk, hogy mit, hol kell cselekednünk, hanem nekilátunk, mert megnyílt a szemünk a bajok meglátására és hozzáfogunk, mert van örök orvoslására.

Isten igéje megtartásához kapcsolódik a földi élet boldogsága is. Azt olvassuk: "... hogy élhesetek ... és bemehettek ..." Nem viszik előre a közösségi életet, akik úsznak a szennyes áradattal, hanem, akik teszik az Isten akarata szerinti jót. Nem kell végigcsinálni szolidaritás ürtügyén, amit a többiek. Munkahelyi légkörök azért fertőződnének sokszor, mert nincsen senki, aki azt mondja: Ne tovább! Reformáció a 95 Tétel tükrében azt jelentette: Hinni Krisztusban és követni Őt a hivatások hétköznapjaiban. Így lesz tartalmas a földi élet! De nem maradhat el a következő lépcsőfok:

Megőrizni tisztán az igét! Az Ágostai Hitvallásban azt olvassuk: Egyház ott van, ahol az igét tisztán hirdetik és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki. De ezt tisztán meg is kell őrizni. Az írástudók a törvényhez később hozzátettek, megváltoztatták, és így megsérült Isten akaratának a magva.

Ha azt mondjuk, hogy nem elég az üdvösségünkre, amit Krisztus tett értünk, ne

künk azt ki kell egészíteni, máris meghamisítottuk az igét gyökerében. Vagy, ha a megfeszített Krisztusról hallgatunk és úgy próbáljuk vonzóvá tenni az egyházat, megállítottuk hitünk "szívverését", infarktushoz vittük a gyülekezetet. De a Feltámadotról való hallgatás is halálos. A teljes Krisztust hirdessük és éljük. Ne rövidítsük, hamisítsuk az evangéliumot!

Továbbadni a jövő nemzedéknek az igét!

A sinai-hegyi kinyilatkoztatást Mózes akkori hallgatói többségükben, mint gyermekek élték át és kitörölhetetlenül emlékezetükben hordozták. Mózes kéri, hogy mondják el gyermekeiknek, utódaiknak, amit hallottak és megtapasztaltak. Luther fontosnak tartotta, hogy a gyermekek hitben való nevelése a családban kezdődjék. Megírta ezért a gyermekeknek a Kiskátét, a felnőtteknek a Nagykátét. Ma is világszerte ezen a vonalon reformációra van szükség családokban.

Magyarhoni evangélikus egyházunk nemrég minden család asztalára odahelyezte finn testvérek segítségével a "Káté"-t, evangélikus keresztyén hitünk rövid összefoglalását – ajándékként. Áldott kapcsolatok szövődnek soproni liceumunk fiataljai és amerikai ifjak között levelezés formájában, melybe tengerentúlról itt amerikai tanárok is besegítenek, és mindezek háttérben ott lobog a kilencven év feletti lelkes testvér kezdeményezése. Így kapcsolódhatnak össze a reformáció egyházainak fiataljai ma, azzal a határokat átívelő aranyzállal, melyet az evangélium erősít. Így juthatnak személyes hitre fiataljaink, lesz "Isten-élményük" és a hit vonalán nem élnek "légüres térben", mert kapcsolatuk van Krisztussal, családjukkal, hazai és külföldi fiatalokkal, és gyülekezetekkel.

Áldja meg Urunk kőszájként megálló igéjével a ma reformációját, a jövő nemzedékének életét és szolgálatát egyházainkban, iskoláinkban, családokban, és a magyar evangélikusok határokat átívelő kapcsolatában.

Szimon János

Fél évszázad Mosonmagyaróváron

Ötven évvel ezelőtt, 1953. november 22-én iktatták be a mosonmagyaróvári gyülekezet lelkészi állásába Zámolyi Gyula nyugalmazott lelkészt. A most 93 éves lelkipásztor Mosonmagyaróváron ünnepli meg ezt a jeles évfordulót. A jubiláló lelkész életében volt ok az örömrre, és volt ok a szomorkodásra. Ám bármit kapott az élettől, mindent Isten kezéből fogadott el.

Bár Zámolyi Gyula szülei mélyen hívő emberek voltak, az érettségi pillanatáig nem gondolt arra, hogy a lelkészi pályát válassza. Közvetlenül az érettségi előtt azonban súlyosan megbetegedett, és akkor azt fogadta, hogyha betegsége ellenére sikerül leérettségiznie, akkor jelentkezik a teológiára. Ígéretét megtartotta, és szülei, tanárai legnagyobb megdöbbenésére elkezdte teológiai tanulmányait.

Az első két évet Pápán, a református teológián járta, a harmadik évben ment át Sopronba, ahol befejezte tanulmányait. Kapi Béla győri püspök 1936. június 21-én szentelte lekésszé. Úgynevezett "szárazkáplánként" kezdte a szolgálatot, ami fizetés nélküli munkát jelentett. A csöglei miszió volt az első szolgálati helye, aztén Gecsére, későbbi apósa gyülekezetébe került. Szolgált Győrben Groó Gyula helyetteseként, Sopronban egyetemi könyvtárosként, továbbá Körmenden és Csurgón. Szép emlékként maradt meg életében az az időszak, amikor a "Harangszó" című újság terjesztője volt. Egy Sokorai József nevezetű tanítóval járták Somogy-Zala, Tolna-Baranya, és Vas megyét.

1940. december 1-én került Zámolyi Gyula helyetteslelkészként Surdra, ahol parókus lelkésznek választották. Szolgálati területe egészen a jugoszláv határig, Örtilosig terjedt. Ez a szolgálat a "Tító láncos kutya" időszakára terjedt ki. Szolgálatának végzésében azonban csak az zavarta, hogy a bibliaórákra és Istentiszteletekre mindig beült egy ÁVO-s. Aztán egyszer az egyházfi énekeskönyvet nyomott az ÁVO-s kezébe, akit többé nem is lehetett látni a templomban.

A surdi évek után következett a mosonmagyaróvári szolgálat. 1953. augusztus 29-én egyhangúlag hívta meg a gyülekezet Mosonmagyaróvárra. Ugyanabban az évben, november 22-én iktatták be. Ennek a mosonmagyaróvári időszaknak talán legdrámaibb fejezete volt az, ami 1956. október 26-án történt a városban. Egyetemisták és gyári munkások mentek ki a határőrlaktanyához, hogy levegyék az épület tetejéről a vörös csillagot. A katonák azonban többször belelőttek az éneklő, fegyvertelen tömegbe. Több mint száz halott, és megszámlálhatatlanul sok sebesült

maradt a gyásztéren. A mosonmagyaróvári halottakat ökumenikus szertartás keretében temették el, nagy részvét mellett. Az egyházfi nem merete kiharangozni a halottakat, Zámolyi Gyula ment át a templomba harangozni.

Hosszú évtizedeken átívelő szolgálatában Zámolyi Gyula mellett ott állt segítőként felesége, aki az akkori gecsei lelkésznek, Nagy Kálmánnak volt a leánya. Nemcsak az orgonát szólaltatta meg kántorként, hanem temetéseken is férje mellé állt. Bibliórát tartott, asszonykört vezetett, sőt prédikált is. Komoly Bibliái olvasó és ismerő asszony volt. Gyülekezeti munkája mellett a helyi kórházban dolgozott, így a kórházi beteglátogatásokból is kivette részét.

Hosszú szolgálatának összegzését így vezette el Zámolyi Gyula: "Isten megadta nekem a szolgálat örömét. Az Ő kegyelméből olyan gyülekezetekbe kerülhettem, ahol sok szolgálat várt rám. Olyan kollégákat ismerhettem meg, akikől sok szeretetet kaptam. Az Isten mindezeket megadta nekem, ezért egyedül Öneki tartozom hálaadással és addig tartó szolgálattal, amíg az erőm engedi."

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

DÁVID ÉLT!

Izraeli régészek újabban felszínre hozott leletei alátámasztják a Bibliából ismert Dávid és Salamon király létezését. A Genezáreti-tó térségében folytatott ásataik eredménye ellentmond azoknak a Biblia-kutatóknak, akik a két uralkodót a mítoszok világába sorolnák. A régészeknek sikerült bizonyítékot találniuk arra, hogy a Genezáreti-tó közelében emberi település — Rehov városa — létezett a Krisztus előtti X. században. Mivel Sisak egyiptomi fáraó csak Salamon király halála után pusztította el Rehovot, a kutatók ebből arra következtetésre jutottak, hogy a város Salamon idejében létezett és virágzott. A Genezáreti-tó Izrael és Szíria területén fekszik; keresztül folyik rajta a Jordán-folyó. Az Újszövetség számos eseményének jelentős színhelye volt a tó környéke, ahonnan Jézus galileai tanítótújtaira indult. A partján hangzott el a Biblia szerint a Hegyi Beszéd is. MTI

NEM KELL A YOGA

A horvátországi r.k. püspöki kar erőlyesen tiltakozott a yoga-oktatásnak az állami iskolákban való bevezetése ellen. A püspökök azzal vádolták meg az illetékes hatóságokat, hogy a yoga-oktatással olyan kulturális befolyásnak teszik ki az iskolai tanulókat, mely ellentétben áll a horvát nemzeti értékekkel és az európai kulturális hagyományokkal. H-News

VEZETŐKÉPZÉS VILÁGSZERTE

A magyar cserkészmozgalom 91 éves. Túlélt két világháborút, kiheverte az ország szétbarabolását, négy évtized kommunista uralmát. Negyven éven keresztül meg volt tiltva a Kárpátmedencében, s így a Külföldi Magyar Cserkészszövetségre (KMCSSZ) került a cserkészszervezet létezésének tartása. Mára már ismét magyar cserkészszövetségek működnek Magyarországon, Erdélyben, Felvidéken, Kárpátalján, Vajdaságban, Horvátországban és — a KMCSSZ keretén belül tizenegy nyugati országban.

Mi adja a cserkészmozgalomnak ezt az életerőt?

Elsősorban maradandó célkitűzése, vállalt feladata, hogy erkölcsös, erős jellemű, hívő, testileg és szellemileg az életre jól felkészült fiatalokat neveljen a magyarság és a társadalom számára. De míg ez a célkitűzés maradandó értékű, megvalósítása folyamatosan életképes szervezetet és vezetőket igényel. Ezt hivatott a cserkészeten belüli állandó és rendszeres vezetőképzést biztosítani.

2003-ban mind a négy földrészen voltak a Külföldi Magyar Cserkészszövetségnek vezetőképzőtáborai. Január folyamán Argentínában volt kiképzőtábor, amelyet az ottani cserkeszek a brazilai körzettel együtt szerveztek. Július folyamán az Európai Kerület tartott vezetőképzőtáborot, 131 tagú részvétellel. Augusztusban Északamerikában, a New York-állambeli Sik Sándor Cserkészparkban volt tíz napos tábor, 230 résztvevővel. December végén kerül sor Ausztráliában vezetőképzőtáborra.

Érdekes megjegyezni, hogy az európai táboron kanadai, erdélyi, ausztráliai, és délamerikai résztvevők is voltak. A délamerikai tábor egyik részlegét ugyan argentinai születésű, de ma már Magyarországra visszatelepült cserkésztest vezetése s a másik részlegének kiképzője az USA-ból került oda. Az amerikai táboron Németországból és Erdélyből is volt jelölt, Magyarországról és a Felvidékről pedig kiképző. Az ottani Magyar Cserkészszövetség kérésére a KMCSSZ 2002-ben vezetőképzőtáborot szervezett a Vajdaságban. Ezt az együttműködést szélesbítette a valamennyi magyar cserkészszövetség által közösen szervezett vezetőképzőtábor, amelyet a felvidéki Palásti cserkészházban tartottak, a KMCSSZ kötelékébe tartozó egyik cserkésztest vezetésevel.

Ez a következőket, kitaró kiképzés és együttműködés biztosítja a magyar cserkésztest minőségét és jövőjét.

Dömötör Gábor

IMÁDKOZZUNK!

Áldunk Téged, Istenünk és Atyánk, hogy az örök élet jó reménységével ajándékoztál meg minket. Ne engedd, hogy megfélemezünk erről az élénk tűzött célról, hogy napról napra növekedjünk akaratom ismeretében és el ne fáradjunk a jó cselekvésében, az Úr Jézus Krisztus által. Ámen.

ÚJ ELNÖKSÉG A DÉLI EGYHÁZKERÜLETBEN

Közép- és Keleteurópa legnagyobb evangélikus templomában, a békéscsabai nagytemplomban iktatták be hivatalába szeptember 6-án a Magyarországi Evangélikus Egyház Déli Egyházkerülete új elnökségét, Gáncs Péter püspököt és Szemerei Zoltán felügyelőt. Hazánk legnagyobb gyülekezete, Békéscsaba első ízben volt otthona ilyen rangos eseménynek. Hogy ez a nap nem csupán az egyházkerület, hanem valójában az egyház egészének az ünnepe volt, kifejeződött abban is, hogy az iktatás D. Szebik Imre elnök püspöknek, valamint Ittész Jánosnak, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspökének és D. dr. Harmati Bélának, a Déli Egyházkerület nyugalomba vonult püspökének közös szolgálatával zajlott.

Az ünnepen mintegy másfélszáz Lutherkabátot öltött lelkész vett részt Az Istentisztelet előtti bevonuláson hosszú sorukat az iktatást végző püspökök és az iktatandó új egyházkerületi elnökség zárta le. A bevonulást követően több mint háromezer ember ajkán csendült fel az "evangélikus himnusz", az "Erős vár a mi Istenünk!"

Az ünnepi Istentisztelet keretében két prédikáció hangzott el. Az oltárnál az iktatást végző elnök püspök, a szószékről pedig az új püspöke hirdette Isten ígését.

D. Szebik Imre rámutatott arra, hogy egyháztörténeti jelentőségű az a nap, amikor új kerületi elnökség kezdi meg szolgálatát. Megköszönve az elődök — D. dr. Harmati Béla püspök és dr. Sólyom Jenő kerületi felügyelő — áldozatos szolgálatát, meleg szavakkal méltatta a történelem során sokat szenvedett viharsarki közösség, a vendéglátó békéscsabai gyülekezet hűségét. 1Péter 3:15-16 alapján kiemelte, hogy Gáncs Péternek püspökként is az a legfőbb feladata, hogy Krisztust tartsa szentnek a szívében, Ő legyen számára legfontosabb a mindennapok sodrában, és legyen kész mindenkor számot adni a benne élő reménységről, szeretettel, tisztelettel, és jó lelkiismerettel. Szolgatársa szívére helyezte, hogy az iktatási ige legyen útmutató, erőt adó a számára akkor is, amikor számos teendői közpette kell majd időt szakítania az egyéni elcsendesedésre. Legyünk és maradjunk mindnyájan Jézus felőlős tanúságtevői!

Az új püspök az iktatási szertartás, az eskütétel, valamint a hazai és külföldi egyházi vezetőktől, illetőleg a Déli Egyházkerület espereseitől kapott áldás után mondta el beköszöntő igehirdetését.

Gáncs Péter János 21:15-19 alapján mindenekelőtt arra hívta fel a figyelmet, hogy

miként a három esztendővel ezelőtt ellopott oltárkép hiányzik a békéscsabai templomból, úgy hiányzik Valaki az ország életéből is. De a Jó Pásztor — igéje által — mindenkor megszólít bennünket. Ezúttal a Péter apostolhoz címzett kérdéssel szembesít: "Szeretsz-e engem?" Ez a kérdés a kérdések kérdése, amit az egykori Péternek éppúgy meg kellett válaszolnia, mint nekem, kései névrokonának. Hiszem és remélem, hogy ebben a gyülekezetben sokan vállalják velem együtt, hogy szembesüljenek életünk alapkérdésével — hangsúlyozta Gáncs Péter, aki igehirdetését e szavakkal zárta: Legyen Övé az utolsó szó most és induló szolgálatom minden döntésében! Legyen Övé az utolsó szó mindannyiunk életében!

A békéscsabai evangélikus nagytemplom

Az új püspök első hivatalos ténykedése volt az új egyházkerületi felügyelő, Szemerei Zoltán beiktatása hivatalába.

Az Istentisztelet befejező részében kétezerrel is többen éltek az Úrvacsorával.

Az Istentiszteletet ünnepi közgyűlés követte, melyen mind Gáncs Péter, az új püspök, mind Szemerei Zoltán, az új egyházkerületi felügyelő székfoglaló beszédet mondott. Ugyancsak a közgyűlésen mondták el köszöntőiket több külföldi egyház és a hazai egyházak, valamint egyházi szer-

vezetek képviselői.

Többek között köszöntőt mondott dr. Bölcskei Gusztáv református püspök, D. dr. Harmati Béla ny. püspök, dr. Frenkl Róbert országos felügyelő, dr. Gyulai Endre szeged-csanádi r.k. megyéspüspök, dr. Friedrich Johannes bajor ev. püspök, s dr. Becker Pál, az elnöki hivatal vezetője olvasta fel dr. Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnökének üzenetét. A közgyűlés a Himnusz eléneklésével zárult, de szeretvendégséggel folytatták az együttélést. Ennek a keretében pedig még Ernisa Géza szlovén ev. püspök — egyben közvetítve dr. Noko Ishmael EVSZ főtitkár levelét —, Sturm Herwig osztrák ev. püspök, Sihvonen Matti finn ev. püspök, dr. Filo Julius tót ev. püspök, Dolinszky Árpád délvidéki ev. szuperintendens, s még sokan mások külföldi vagy hazai egyházi szervezetek részéről mondtak köszöntőt.

Egy héttel később — szeptember 13-án — Gáncs Péter püspököt és vele együtt Smidéliusz Gábor lelkészt Győri Gábor pesti esperes beiktatta a bp.-deákteri ev. gyülekezet lelkési szolgálatába. (A hazai egyházi törvény előírja, hogy a püspöknek gyülekezeti lelkési szolgálatot is kell végeznie.)

Meg kell jegyezni a békéscsabai iktató Istentiszteletéről, hogy itt "mutatkozott be" először az új liturgia, amely klasszikus hagyományokat követ, s amit Hafenscher Károly, az országos egyházi iroda igazgatója, a liturgiai megújulás fardhatatlan képviselője úgy aposztrofált, hogy az "wittenbergi katolikus". Ezalatt azt értette, hogy az új liturgia egyetemes "kincseket" tartalmaz lutheri elvek szerint és tesz azokat valóssá az egyház istentiszteleti életére nézve. Az új liturgia követését elősegítette a békéscsabai egyházközség, a soltvadkerti egyházközség kórusa, a Lutheránia énekkara, és a Központi Fúvosegyüttes is.

Röviden bemutatjuk a hazai Déli Ev. Egyházkerület elnökségét:

Gáncs Péter püspök 1951-ben született, hat nemzedékre visszamenő lelkészcsaládból. 1974-ben szentelték lelkésszé. Bp.-Bécsikapu-téren, Rákoscaba-Pécel-Isaszegen segédlelkészként, majd Nagytarcsán parókusként szolgált. Németországi ösztöndíjas volt, s munkatársa az Ev. Világszövetség Világszolgálati Osztályának. Szerkesztője lett a magyar ev. rádiómisziói programoknak és 1997-től országos evangélizációs és missziói lelkész, a cinkotai Evangélikus Rádiómisziói Központ vezetője, a Missziói Magazin szerkesztője — többek között. 1975-ben vette feleségül Hafenscher Márta tanárnőt, házasságukat

három gyermekkel — mindhárom egyetemi hallgató — áldotta meg az Isten.

Szemerai Zoltán felügyelő 1944-ben született. Egyetemi tanulmányai után külkereskedelmi szakon munkálkodott. Házasságából egy leánygyermek született, aki után négy unokában is gyönyörködik. A bp.-rákosszentmihályi ev. gyülekezetben többféle tisztséget betöltött egyházfőtől a felügyelőig. 1968-tól lépett a hazai ev. egyház országosszintű szolgálatába, előbb könyvelőként, végül is országos gazdasági főosztályvezetőként, miközben egyházmegyei és egyházkerületi pénkezelési teendőket is ellátott. Betölt tisztségeket a Magyar Bibliatársulátnál, a Magyar Ökumenikus Szeretkezeti Szolgálatnál, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsánál is. Országos ev. egyházi tiszteből 2003 június végén vonult nyugdíjba.

Isten áldja és vezesse a Déli Egyházkerület új elnökségét: püspökét és felügyelőjét!

Az "Evangélikus Élet"-ből, kivonatolva

MAGYARUL IS BESZÉL!

A rozsnyói magyar evangélikusok már évek óta várják, hogy magyarul szolgáló lelkészüket legyen, ugyan köszönettel veszik Molnár Árpád református lelkész "hézagpotló" szolgálatát. A rozsnyói ev. gyülekezethez 50-60 magyar tartozik, a többi tót, kétezerrel is többen. Mostanában a tót lelkész házaspár egy éves szabadságra Finnországra utazott. A helyettesítést Mat'ó Miroszlav ipolysági lelkész látja el, aki magyarul is beszél. Ahogy mondják azonban, ez csak félmegoldás, hogy a lelkész beszél magyarul, de nem magyar. Rozsnyón úgy tudják, hogy Pozsonyban a teológián magyar negyedéves teológushallgató tanul. Szeretnék elérni, hogyha végez, Rozsnyóra kerüljön. Új Szó (Pozsony)

NŐ = APA

Az újzélandi törvények megengedik, hogy két – nem szükségszerűen homoszexuális – nő "házasságot" kössön (férfiak nem tehetik ezt). Következőleg azonban, ha egyiknek vagy másiknak természetes úton gyermeke lesz, mindkettő törvényes szülőnek számít azzal a megkötéssel, hogy az egyiket apaként (!) tartják nyilván. Az ellenzék szerint "női apák" kreálása komolytalanná teszi az emberi kapcsolatokat (a szülőkhöz való viszonyt). MTT

Száz hónap rabszolgaság

Böröcz Sándor 1949 februártól hat és fél évet töltött a szibériai Vorkután. Az idős evangélikus lelkész a rá mért sajátos passió ellenére is vallja, hogy egész életében érezte Isten gondviselő szeretetét.

A Vadosfán élő kilencvenéves Böröcz Sándorról azt tartják, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház egyik legjobban megpróbált lelkipásztora. Mondvacsinált per áldozataként huszonöt év javító-nevelő munkatáborra ítélték, ebből hat és fél évet töltött le a vorkutai szénbányában. Amikor 1948 augusztusában letartóztatták, minden kihallgatáson meghallotta: "A papnak kötélnél jár, történet rá nem pazarolnak." Egyik vallatója az akkor ÁVO-s őrnagy Berkesi András volt, a később népszerű író. Előfordult, hogy parancsára Böröcz Sándornak több napot kellett a fal mellett állni. Ahogy elmondja, már úgy érezte, a klinikai halál állapotába került. Az ismételt kihallgatásra már alig tudott elindulni. A fal mellett kapaszkodva jutott el Berkesi irodájáig, duplára dagadtak és vért "könnyeztek" lábai. Az őrnagy engedélyt adott, hogy orvoshoz vigyék.

"Kötelet ígértek, de hat és fél év kényszermunkát kaptam helyette" – mondta Böröcz Sándor. "Hús kilométerre a Jeges-tengertől, harminc-negyven fokos szibériai hideg, több száz méter mélyen a föld alatt. Mikor megérkeztünk, az évek óta ott raboskodók azt mondták: 'Ti már a paradicsomba jöttetek'. Mi lehetett akkor előtte? Gyakran olyan szél fúj, hogy mikor munkára hajtottak bennünket, hármával egymásba kapaszkodva tudtunk csak haladni a vak semmibe, farkaskutyák közt, az örök után. Fél évig kruppliveesen éltünk, utána fél évig fagyott káposztából készült étel jutott. Aztán fordult az étrend. Feketeszenet bányásztunk, máskor meg a felszínre hozott szénből válogattuk ki a követ. Órák hosszat, harminc-negyven fokos hidegben, ahogy ezt a munkát tréfásan hívtuk: 'Zongoráztunk'. Nem csoda, hogy majd minden ujjam tönkrement."

Az éjszakát a barakkban töltötték. Két sor emeletes pricc, köztük egy keskeny folyosó jelentette számukra a "hajlékot". Böröcz Sándor saját kuckóját deszkavárnak nevezte el, ahol esténként kuporogva leggyakrabban imádkozott. A többiek, no és főleg az örök bolondnak tartották, és nem hagyták oroszul tanulni, mondván:

"Megfertőzi a társait Istennel". Ennek ellenére a vele együtt szenvedőknek megtanította a reményt.

"Arra biztattam őket, ne számolják át napokra a ránk mért huszonöt évet, mert akkor összeomlik minden. Inkább, ha reggelente kinyitják a szemüket, arra kérjék Istent, hogy ne hagyjon el bennünket ezen a napon se, segítsen le és fel a bányából, áldja meg az estéinket. Aztán az órákból napok, a napokból hónapok, majd évek lesznek. Mondtam, én nem prédikálni akarok, hanem biztonyságot tenni arról, hogy Isten bennünket nem ide büntetett, hanem ide mentett. Abból a légkörből, azokból a körülményekből, ahol engem például felakasztottak volna. Elmondhatom, egy pillanatra sem hagyott el a Mindenható."

Böröcz Sándor 1955 februárjában szabadult Vorkutáról. Egyháza 1992-ben rehabilitálta, az Oroszországi Föderáció Legfőbb Katonai Ügyészségétől pedig 1999-ben kapta meg a rehabilitációjáról szóló igazolást. Emlékeit "Kiáltás a mélyből" című könyvében öröklétezte meg. A sokat próbált lelkész szerint nem is Szibéria, hanem az 1956 utáni léleknyomorító időszak volt a legnehezebb, amely nem Istenhez, hanem Istentől térítette el az embereket.

"Mögöttem kilencven esztendő, tizenhét börtön, fegyház, fogház, majd száz hónapos rabszolgaság. Boldog vagyok, mert mint élő köszönhetem meg ezt a Teremtőnek.

"Isten legyen áldott, hogy engemet választott ki pásztorul a szétszórt nyáj számára a föld legfölsőbb részén való szolgálatra, hogy azt is elmondhassam, megtanultam, mit jelent a bibliai igazság, a pásztor sorsa a nyáj sorsa lett."

Gülch Csaba - In: Kisalföld

MINDENKI VERBUVÁLJON!

Kérjük olvasóinkat, tekintettel széleskörű lelkészi és gyülekezeti hálózat hiányára, hogy szerezzenek olvasókat ismerőseik, barátai közül. Feltesszük, hogy itt is, ott is élnek evangélikusok, "régiek", vagy akik mostanában kerültek ki Kanadába vagy az Egyesült Államokba. Küldjék meg nevüket, postacímüket. Mi pedig szívesen küldünk mutatványszámot részükre. Előre is megköszönjük ezt a lapot támogató fáradozást. Szerk.

GYÓGYULÁST A VILÁGNAK!

Az elmúlt nyárnak kontinensünk vonatkozásában az volt a rendkívüli nemzetközi eseménye, hogy a kanadai Winnipegben tartotta július 21 és 31 között X. nagygyűlését az Evangélikus Világszövetség. A kerekén 65 milliós világevangelikusságból több mint 61 millió lelket képviselő 136 evangélikus egyház tagja ennek az 1947-ben alakult, az 1923-ban létrejött, s a II. világháborúban feloszlott Evangélikus Világkonvent jogutódjának számító Világszövetségnek. A nagygyűlésen résztvett a Magyarországi Evangélikus Egyház hat és az Erdélyi Magyar Evangélikus-Lutheránus Egyház két delegáltja is. D. Szebik Imre elnök püspök, D. dr. Harmati Béla ny. püspök, és Kovácsné Tóth Márta vönnöcki lelkész (két alkalommal) istentiszteleti szolgálatokat is végzett.

A nagygyűlésnek az "Evangelical Lutheran Church in Canada" egyház volt a vendéglátója, élén Schultz Raymond országos püspökkel. Többek között az Anglikán Egyház és a Római Katolikus Egyház magasrangú küldöttel képviseltette magát a nagygyűlésen.

A "Canada Post" nevű postaigazgatóság a nagygyűlés alkalmából 48-centes bélyeget bocsátott ki, melynek rajzát a nagygyűlés mottóábrája képezte.

Árnyékot vetett a nagygyűlésre az, hogy a kanadai kormányilletékesek megtagadták a beutazási vízumot 53 hivatalos, főleg afrikai és ázsiai, felerészben indiai delegátustól. Üresen maradt széküket pirosszínű szalagokkal jelölték meg emlékeztetőül. Egyébként 1000-nél is többen voltak jelen a nagygyűlés programjának ünnepélyesebb alkalmain. Seregyi önkéntes pedig folyvást azon fáradozott, hogy a résztvevőknek minden kényelmük meglegyen, őket jól tájékoztatásuk, s minden ügyes-bajos dolgukban hathatósan segítsék.

A IX., Hong-Kongban tartott nagygyűlésen megválasztott dr. Krause Christian, né-

metországi ny. püspök utódául az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház elnöklő püspökét, dr. Hanson Márkot választották meg elnökül. A választásban nem sok szavazattal maradt alul a másik jelölt, a kanadai egyház országos alelnöke és Keleti Egyházkerülete ("Eastern Synod") püspökhelyettese, Johnson Susan. A nagygyűlés tárgysorozatára a mottó volt a jellemző — "Gyógyulást a világnak!" —, vagyis valamennyi "világproblémát", mint evangélizáció, egészségügy, környezetvédelem, háború/béke, nők és gyermekek védelme, faji megkülönböztetés, stb., ebben a keretben vizsgáltak, taglaltak, hogy miként lehet előmozdítani részleteikben és összességükben a világ gyógyulását. A vonatkozó irányelveknek, határozatoknak a tagegyházakhoz való kiküldése, hogy azok megvalósulásukat szorgalmazzák, folyamatban van.

Megválasztották a Világszövetség központi tanácsát, mely a következő hat éven át intézi a szervezet ügyeit. Középeurópa keleti régióját dr. Klein Christoph erdélyi szász püspök, D. Filo Julius felvidéki tót országos püspök, Priloutski Alexander orosz lelkész, Poskiene Milita litván, és Balicza Klára magyar világi kiküldött képviseli. Északamerika képviselői Grantson Emmanuel és Rossing Barbara amerikai lelkészek, Schultz Raymond kanadai országos püspök és dr. Pfrimmer David kanadai lelkész, további Zang Abigail amerikai világi delegátus.

Az elnöklő dr. Hanson Mark amerikai püspök mellett az EVSZ-főtítkárra továbbra is dr. Noko Ishmael lelkész. www

HIÁBA A BIZTATÁS!

II. János Pál pápa hiába biztatta magyarul a Felvidéken a rozsnyói híveket szeptember 13-án hogy őrizzék meg apáik örökségét, nemzeti és felekezeti azonosságukat. Mint még a pápalátogatás előtt kiderült, a magyar és a tót r.k. püspöki kar már három éve megegyezett abban, hogy a Tótköztársaságban magyar r.k. püspökség létesítése szervezési és jogi szempontból egyaránt megoldhatatlan. Egyébként is Baláz Rudolf besztebányai r.k. püspök szerint tudatosítani kell [már mint az ottani magyarok között], hogy "Szlovákiában élünk, s mi sem kérünk Magyarországon az ottani kisebbségnek szlovák püspököt. Ennek semmi köze sincs az intoleranciához; más nemzetiségek sem követelnek maguknak saját püspököt". Szatmári Friss Újság

Emlékezünk! Emlékezzünk!

az 1848/49. évi szabadságharc

155. évfordulójára

"1849. október 6"

154. évfordulójára

az 1956-os szabadságharc

47. évfordulójára

a reformáció

486. évfordulójára

Emlékezzünk ősökre,
a hit és kard hőseire,
gyászokra és diadalmakra is.
A hazáért való küzdelmekért,
a hitvédők kiállásáért,
életek áldozatáért,
legyen Istené az áldás,
legyen mienk az áldott emlékezés
és az emlékezésben
a jövőért való reménység!

ADOMÁNYOK NYUGTÁZÁSA

Köszönettel nyugtázzuk a 2003. július 21-e és szept. 20-a között vett többféle adományt.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$50: Özv. Domján Sándorné (ON). **\$32:** Saláta Ilona (IL). **\$20:** Bún Tamás (CA). **\$4:** Konkoly Ilona (PA).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2006: Bún Tamás (CA). **2005:** Rác Zsuzsanna (OH).

•A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

\$135: N.N. **\$50:** Özv. Domján Sándorné a torontói magyar evangélikus gyülekezet javára (ON). **\$25:** DeMargitay Gedeon (NY). **\$20:** Bún Tamás (CA). **\$10:** Rác Zsuzsanna *nagyanya, Futó Gáborné sz. Papp Ilona emlékére* (OH).

•EV. EGYHÁZI ISKOLÁKRA

Bp. Fásor - \$100: Wyman György (NC); **\$50:** Dr. Sömjén György (NC).

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi középiskolák javára és alkalmilag – akár adományozók által is – meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt **Hungarian Conference-ELCA** névre és **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát vagy a segélyadomány más célját megjelölni. Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk. ☑

NÉHÁNY GONDOLAT . . .

A nyugati világban erőteljesen vetődik föl a homoszexualitás kérdése évtizedek óta. Igenlése és romboló hatása már csak idő kérdése volt, hogy mikor jelenik meg hazánkban. Néhány gondolatom aktualitását az adja, hogy ez a nézet már az egyházat, egyházunkat is fenyegeti. De a családot és az egyéni erkölcsi tartást is, s ezen keresztül egész népünk életét. Egy erős erkölcsi alapokkal bíró sok évtizedes demokrácia még viszonylag könnyebben veszi föl a küzdelmet vele szemben, mert kialakult erkölcsi mértéke, látása, tartása van. Nálunk az ateizmus elmúltával mindenféle világnézet, vallás és erkölcs tarol. Képviselői pénzükkel együtt megjelennek kis magyar hazánkban és arányuknál jóval nagyobb propagandát tudnak kifejteni. Igen, szabadság van. Mit tehetünk? Legalább azt, hogy mi, hívő, evangéliumi alapokon álló keresztyének is kifejtjük látásunkat ahogy lehet és megerősítjük tanításunkat e téren is. Valamint, ha bennünk nem is támogatnak emberileg és anyagilag, de saját forrásainkból mégis nagyobb részt szánhatunk a bibliai tanítások terjesztésének, evangélizációnak és az evangéliumi keresztyén etika kifejtésének. A veszélyes helyzetet mutatja, hogy az év elején az Alkotmánybíróság elé került a homoszexualisok ún. "jogainak" az elismertetése. A határozat ugyan kimondja, hogy házasságot nem köthetnek, de "élettársi" kapcsolatban lehetnek egymással." Tudjuk a következő lépést. S mi lesz, ha ez a látás több külföldi egyház mintájára nálunk is meg akar jelenni?

A homoszexualisokkal együtt egy kis csoport visszautasítja a Szentírás világos és tiszta tanítását és az Egyház hitvallását. Újból és újból fölteszik a kérdést, amit az ősi kígyó mondott először: "Valóban ezt mondta Isten?" (1Mózes 3:1) Ezzel szemben hadd fejtjük ki a Biblia világos tanítását és vessük alá magunkat Isten Igéje örök igazságának.

A Biblia és a szexualitás

Korunkban nagy érdeklődés mutatkozik a szexualitás minden terén. Ehhez tartozik az is, hogy a homoszexualisok (és biszexualisok) véleményükhöz politikai és vallásos támogatást szeretnének szerezni. Ezért nézzük meg, hogy mi a Szentírás véleménye a szexualitás kérdésében.

1. Isten férfit és nőt teremtett a maga képére. Ezen kívül másféle szexualis típus nincs leírva a Bibliában. A férfit és nőt fizikai jellemzőik által határozza meg és nem hajlamaik alapján. 1Mózes 1:22.

2. Isten a férfit és a nőt közösségre és fizikai egyesülésre teremtette. 1Mózes 2:24.

3. Sodoma bűne a homoszexualis meg-

erőszakolás volt, amely elterjedt a Föld színén. 1Mózes 19.

4. Vétek a más feleségével való hálás. 1Mózes 26:9-10; 39:7-9.

5. Ha valaki megszeplősít egy leányt, föl kell ajánlania, hogy feleségül veszi. 2Mózes 22:15-17.

6. Isten előtt utálatos a homoszexualitás; rokonokkal és állatokkal való szexsz. 3Mózes 18. Ez az az ok, amiért a kánaániták kiűzettek az országból. 3Mózes 20:23.

7. A férfi és női homoszexualis gyakorlat azonos az Isten elleni lázadással és negatív testi hatása van azokra, akik így cselekszenek. Róma 1:26-27.

8. Az újszövetségi gyülekezet folytatta az Ószövetség gyakorlatát a "porneia", mindenféle szexualis bűn és perverzitás elítélésében. Cselekedetek 15:29.

9. Jézus elítéli a porneiat (Máté 15:19), ugyanúgy, mint a gonosz gondolatokat, gyilkosságot, házasságtörést, lopást, hamis tanúskodást, stb.

10. Jézus, Máté szerint, megengedi a válást házasságtörés esetén. Máté 5:32.

11. A házasság erre a világra korlátozódik. Lukács 20:34-35.

12. A súlyos erkölcstelenség (porneia) kizár az újszövetségi gyülekezetből és kizárhat Isten Országából. 1Korinthus 5:1-5.

13. A házasság oltalmat jelent az erkölcstelenség (porneia) ellen. 1Korinthus 7:1-3.

A Biblia szerint tehát a házasság szabályozza a férfi-női szexualis kapcsolatot, és ez a szexsz egyetlen megfelelő helye. A házasságon kívüli heteroszexualis szexszet tiltja és szankcionálja, ha valaki áthágja ezt a tiltást.

Más tiltott szexualis kapcsolatok: Közvetlen rokonok, s állatok. Ezeknél van egy még nagyobb eltévelyedés. A homoszexualis szexsz, mint a gyilkosság, beszenyenezi az országot.

Következtetés

Nekünk, keresztyéneknek, a Biblia az igazság szava életünk minden területére nézve. Ha a Biblia alapján foglalunk állást a homoszexualitással kapcsolatban, akkor eleve ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy Isten gyűlöli a bűnt, de szereti a bűnt. Ez azt jelenti, hogy világosan állást kell foglalnunk e témával kapcsolatban, hogy azután az ebbe a bűnbe esett személyeknek annál nagyobb szeretettel hirdessük az evangéliumot.

1. A homoszexualitás bűn. Természetesen a lesbikusságot is ide értjük. Az egész Bibliában a természetellenes fajtalanok Isten ítélete alatt áll. Akár Sodoma férfairól van szó (1Mózes 19), akár a kánaánita törzsekről (3Mózes 18), akár Gibeon lakosairól (Bírák 19-20), vagy a görögökről és a rómaiakról (Róma 1). Istenünk ítélete változatlan: "Utálatosság az." (3Mózes 18:22)

2. Nem örökletes betegség. Van, aki elítéli a homoszexualis gyakorlatot, de nem a homoszexualis állapotot. A bibliai normák szerint ez a vélekedés is téves. A homoszexualis "létezés" is Isten ítélete alatt áll. Róma 1:26-ban ezt olvassuk: "Isten gyalázatos szenvedélyeknek szolgáltatva ki őket." Szó szerint: "A tisztátalanság utáni sóvárgásra." "Fölcserélték a természetellenes érintkezést a természetellenessel ... egymás iránt gerjedtek föl kívánságukban." (27.v). A homoszexualitás és lesbikusság tehát önmagában véve is "gyalázatos szenvedély" a Biblia szerint, még ha nem is gyakorolják. A normális nemiség a teremtési rend keretein belül sohasem gyalázatos, csupán az azzal való visszaélés. A normális nemiségre Isten az mondja: "Igen jó." "Isten férfivá és nővé teremtette őket." Ha valaki azonos neművel létesít kapcsolatot, ezzel támadást indít Isten legelső teremtési rendje ellen, az emberi létmód alapvető szerkezete ellen, mégpedig a nő és férfi közti monogám házasság ellen. A család, a gyermek ellen, s egyúttal alapjaiban, egyáltalán, az erkölcs ellen.

3. Van szabadulás! Ha elismerjük a homoszexualitásról, hogy bűn, akkor másképp foglalkozunk azokkal, akik ebbe a bűnbe estek. Nem egyetértünk, nem jogikat követeljük, nem kimagyarázunk, nem hamis megértéssel viselkedünk irántuk, hanem a jézusi mentő szeretetet, a Benne való gyógyulás lehetőségét kínáljuk föl nekik. A paráznasággal és természetellenes fajtalanossággal megfertőzött korintusiaknak azt írja az apostol: "Ilyenek voltak közületek némelyek. De megmosattatok, megszentelődtek és meg is igazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk Lelke által." (1Korinthus 6:11) Ez tehát a keresztről való beszéd által válik lehetségessé. Mivel Jézus meghalt a kereszten, Isten teljes szabadulást kínál mindenféle szenvedély és megkötöttség alól. Isten "azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk." (2Korinthus 5:21) Jézus az egyetlen, de valóságos utat, a szabadulás útját kínálja. Mindazoknak, akik elismerik bűnüket, bánják, és hittel Őhozzá jönnek. Az elkészített szabadulás minden megkötöttségből és bűnből valóságos lesz, így a homoszexualitásból is.

Természetesen a szabadulóknak sok kapcsolatot, köteléket kell elszakítania, eltépnie. Ebben segít, amikor van olyan élő gyülekezet, amely befogadja, segíti első lépéseit, ahol aztán új, lelki otthonra találhat.

Széll Bulcsú év. Ielkész (Budapest)

Az egyház hírei otthonról

• Aszódon az ev. gimnáziumhoz épült új diákotthont (kollégiumot) szentelték fel, s egyben megemlékeztek a gimnázium rendszerváltás utáni működésének a tizedik évfordulójáról is.

• Vác és a finnországi Järvenpää testvérvárosi kapcsolatának huszadik évfordulóját jövőre ünneplik meg. A városok társulását megelőzte a järvenpääi és váci ev. gyülekezetek testvérgyülekezeti kapcsolata.

• Sopronban ökumenikus Istenisztelet és gyűlés alkalmával szeptember 8-át a "megfogant élet" ünnepnapjának nyilvánították. A bővebb nyilatkozatot többek között a helyi ev. gyülekezet részéről is aláírták. A nyilatkozat így kezdődik: "Hitünk és meggyőződésünk szerint az élet a fogantatással kezdődik, Isten ajándéka, melyet védünk kell. Ez egybeesik a Magyar Köztársaság Alkotmányával, mely szerint a magzat fogantatásától kezdve jogi személy." Az aláírók azt is kérték, hogy a helyi kórházakban ne hajtsanak végre terhesség megszakítást szeptember 8-án (a megfogant élet ünnepe), december 28-án (aprószentek emléknapja), március 25-én (a magzatgyermek napja), és június 1-én (az ENSZ által kijelölt nemzetközi életnap).

• A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben Ittész János püspök Selmei Géza Tamás hittantanárt, Dorn Réka, Heinrichs Eszter, és Vincze Katalin végzett teológusokat szentelte lelkésszé.

• Sámsonházán a falu 340 éves múltjára emlékezve gazdag műsorú nemzetiségi napot tartottak, melyre még Mihálygörgőről, Rimakokováról, és Horháról is érkeztek vendégek. Az ünnepséget ev. Istenisztelet vezette be Lehoczky Endre helyi lelkész szolgálatával.

• Erdélyben 70 ingatlan adnak vissza rövideken a történelmi egyházaknak. Ezek közül öt — nagylaki — ingatlan kerül vissza a magyar ev. püspökség tulajdonába.

• A kőszegi Ev. Mezőgazdasági és Kereskedelmi Szakközépiskola új igazgatója Király Csaba.

• Az ágfalvi ev. templomban ment végbe öt dunántúli megye 29 jelöltjének vitézé váló avatása. A kapcsolatos ökumenikus Isteniszteleten Magassy Katalin ev. lelkéssel együtt a helyi r.k. és ref. lelkész is szolgált.

• Mencshelyen és Tótkomlóson felújított gyülekezeti házát, Bp.-Deákterén és Mezőhegyesen felújított templomát, Kecskeméten új irodaházát, Csurgón felújított templomát és parókiáját, Rákosszentmihályon, Csikvándon felújított parókiáját vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet. Budapesten a Tót Ev. Gyülekezet kápolna-

felújítási ünnepén Cselovszky Ferenc lelkéssel együtt Dubik Miroslav korponai esperes is szolgált.

• A soproni Berzsényi Dániel Ev. Gimnázium (Liceum) dísztermében új orgonát szentelt fel Ittész János, a Nyugati (Dunántúli) Ev. Egyházkerület püspöke.

• A Kossuth. Petőfi, és Bartók adón közvetít vallásos műsorokat a Magyar Rádió Rt. Az ilyen műsorokra rendelkezésre álló idő felerésze római katolikus, ötöde református, tizede evangélikus, öt-öt százaléka görög katolikus és zsidó, a maradék pedig unitárius, baptista, metodista, pünkösdista, adventista adásokra oszlik meg.

A Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspökét

FT. D. SZEBIK IMRÉT

a Magyar Köztársaság és az egyházak közötti együttműködés fejlesztése érdekében végzett munkássága elismeréseként

a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével tüntették ki.

Tisztelettel és szeretettel gratulálunk!

• A 2002. évi 1%-os adófelajánlások elosztása szerint 400 ezer személy 1.86 billió forintot a római katolikus egyház, 123 ezer hívő 600 millió forintot a református egyház, 36 ezer felajánló 192 millió forintot az evangélikus egyház, s 7.2 ezer támogató 68 millió forintot a zsidó hitközségek szövetsége javára utaltatott át. Egyébként 116 egyház számára lehetett felajánlani, ezek közül háromnak semmi sem jutott.

• Bp.-Deákterén Gáncs Péter püspök és Schmidéliusz Gábor, Irsán Erdélyi Csaba, Váralja-Nagymányokon Schaller Bernadett, Dombóvár-Kaposszekcső-Csikóstötösön Fatalin Helga (társállásban) az ev. gyülekezet új lelkésze. A veszprémi ev. egyházmegye új esperese Ördög Endre bakonyszentlászlói lelkész.

• A budapesti Ev. Hittudományi Egyetem tanévnyitó ünnepélye keretében helyezték el az új kollégiumi épületszárny alapkövét.

• A Magyar Evangélikus Rádiómisszió szolgálatának 40. évfordulóját júliusban konferencia keretében ünnepelték meg. Gáncs Péter országos missziói lelkészt püspökké választása miatt Szeverényi János esperes követi missziós tisztségben. A magyar evangélikus rádióadások 1963-ban kezdődtek a monacói Monte Carloból, D. Terray László norvégiai magy. ev. lelkész szerkesztésében, őt követte Joób Olivér és dr. Pósfay György svájci magy. ev. lelkész,

s 1992-től Gáncs Péter vezetésével előbb Nagytarcsáról, s aztán a modern felszerelésű cinkotai központból.

• Sopronban a Deák-terre néző egykori ev. teológia impozáns épületén, melyet 1930-ban az ev. egyház építtetett és 1951-ben álmilag kisajátítottak, emléktáblát helyeztek el. Ennek az emléktáblának az elhelyezését az ötven éve végzett évfolyam öregdiákjai szorgalmazták. Az emléktáblát Ittész János, a Nyugati (Dunántúli) Ev. Egyházkerület püspöke avatta fel, s az eseményt méltatta dr. Szabó Lajos, a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora.

• Vönöckön a templomtorony építése 100., Pusztaföldváron és Nógrádon a templomépítés 90., Rákosszentmihályon a templomi alapkövetétel 70., Tótkomlóson a szeretetház-építés 5. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet. Gönyűben evangélikusok és reformátusok közös használatára építendő templom alapkövét helyezték el ünnepélyesen a két gyülekezet részvételével.

[Ev. Élet & al.]

EV. MISSZIONÁRIUSOK

A Magyar Evangélikus Külmissziói Egylet kiadásában, Brebovszky Gyula ny. ev. lelkész szerkesztésében megjelent a Külmissziói Kiskönyvtár-sorozat 4. száma, "Magyarhoni Evangélikus Misszionáriusok" címmel.

Ez a kötet ismerteti a magyar ev. lelkész és nemlelkész misszionáriusok szolgálatát:

Pilder György Egyiptomban a XVIII. században; Böhm Sámuel az afrikai Togóban a XIX. században; Kunst Irén és Kunos Jenő Kínában, Pauer Irma Egyiptomban, dr. Bálint Zoltán és felesége Beáta Pápua-Ujgjiniben a XX. században; Jó Angélik és András, valaint Mesterházy Balázs és Andrea Indiában, már a XXI. században.

A könyvecske hangsúlyt helyez nemcsak a szolgálat mikéntjére, hanem arra is, hogy mit jelentett az indítatás/ihletés ezeknek az egyházi külszolgálatot vállalkóknak.

Hozzáfűzzük, hogy ebben a "pantheonban" megörökítendő lenne Leidenfrost Tódor ny. lelkész is, aki, ugyan az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház kötelékében és küldetésében, kerekén 35 évet szolgált misszionáriusként Libériában 1954 és 1989 között.

A könyv bevezetőjében — helyesen — elvlasztják az idegen népek között szolgálókat azoktól, akik külföldön a kiszakadt magyar evangélikusok javára végeztek/végeznek lelkipásztori munkát. Az utóbbiakból csupán hét név felsorolása azonban messze nincs tekintettel mindazokra, akik a XX. század elejétől mindmáig ilyen lelkészi/lelkigondozói szolgálatra vállalkoztak (inkább senkit sem kellett volna említeni).

A könyv megrendelhető az "Erős Vár" nevén és címén 7.00 US dollár beküldésével (a szállítás némi időbe telik).

GYŰLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**
 Templom és lelkézi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap-i Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: **Tamáty Zoltánné**

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Ürvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Köszönetet mondok Rózshegyi Idának, Pali bácsinak, és asszonytestvéreinknek, akik szeptemberi ebédünket nagyon izletesen készítették el. Jó volt látni, hogy szeretetből végezte mindenki a munkáját. Közszönjük szépen Mezősi Lajosnak a finom süteményt. Isten áldja meg továbbra is ezt a hitből fakadó szolgálatot! ■ Legközelebbi ebédünk október 19-én lesz, melynek menüje: Húsleves, sült kacsacomb, sült csirke, párolt káposzta, burgonya, kávé, sütemény. Ebédomány 13 dollár. Kérjük minél többen jöjjenek el erre a nem mindennapi vasárnapi vendéglátásra! Jelenkezés október 15-ig ■ Kérem ne felejtsek el, hogy ez évi bazárunk november 2-án lesz, dísznótoros ebéddel. ■ Október 12-én lelkészválasztó közgyűlést tartunk. ■ November 30-án, advent első vasárnapján zászlószentelést tartunk a magyar Istentisztelet keretében, ugyanis a Hatarontuli Magyarok Hivatala elnökének, Balint-Pataki Józsefnek a jóvoltából szép magyar zászlót kapott gyülekezetünk. ■ Magyar iskolánk tovább folytatja gyermekeink felé a tanítást, minden pénteken 4 órai kezdettel. Gyermekistentisztelet vasárnap 10: 45-kor. Kérem a gyermekeket hozzák, mert Jézushoz szeretnénk vezetni őket! ■ Beteg testvéreinkért kérem imádkozzanak: Bertók Nóráért, Kardos Saroltáért, akik súlyos betegségben szenvednek. Az áldott Orvos gyógyító keze érintse és gyógyítsa meg őket! ■ Hirdetem örömmel, hogy új házgondnokunk van Bognár Tibor egyetemista fiú személyében. Közszönjük, hogy szeretetből, szeretettel végzi ezt a szolgálatot. Isten kegyelme legyen vele! ■ Isten szeretetének megtapasztalását kívánjuk testvéreink életére. Szeretettel — TE.

TORONTO

Lelkész: **Bernhardt Béla főesperes**

Templom: 116 Bond St. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: **Dr. Mekis Éva**; tel.: (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Megszomorodott szívvel adjuk hírl, hogy kedves testvérünket, Tóth Zoltánt, 67. életévében 2003. augusztus 11-én hívta ki teremtő Ura ebből a világból. Temetésén augusztus 16-án Nt. Vass Zoltán ref. lelkész szolgált és hirdette felette és mindnyájunk számára az örök élet evangéliumát. Családjának, rokonainak, barátainak, s minden gyászolónak őszinte részvétünket fejezzük ki azzal a kívánsággal, hogy a feltámadott Jézusban való hitük legyen számukra vigasztalásul és reménységül. "Isten örök életet adott nekünk, és ez az élet az Ő Fiában van." (1János 5:11.) ■ Felhívjuk hittestvéreink és gyülekezetünk barátainak figyelmét Istentiszteleteinkre, s különösen arra, hogy legközelebbi ürvacsoraosztás október 26-án, reformáció vasárnapján lesz. ■ "Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és ime új jött létre!" (Korinthus II. 5:17.) Járjunk mindnyájan új teremtésben, Isten áldásával és megtartó kegyelmével. Erős vár a mi Istenünk! — BB.

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2003 NOVEMBER

1. *Mindenszentek emlékezete*

34. Zsoltár — Máté 5:12

PÜNKÖSD UTÁNI 21. VASÁRNAP

Heti ige: **Mikeás 6:8**

2. Zsidók 9:11-14 — Márk 12:28-34
3. 2Mózes 23:10-16 — Jób 6:1-30/8:1-22
4. 2Mózes 18:13-27 — Jób 9:1-35/11:1-20
5. 1Mózes 24:54b-67 — Jób 12:1-125
6. 2Mózes 19:3-9 — Jób 14:1-22
7. János 18:28-32 — Jób 28:1-28
8. Prédikátor 12:9-14 — Jób 31:1-40

PÜNKÖSD UTÁNI 22. VASÁRNAP

Heti ige: **2Korinthus 6:2b**

9. Zsidók 9:2428 — Márk 12:38-44
10. Márk 4:1-12 — Jób 32:1-22
11. Márk 13:9-20 — Jób 35:1-16
12. Zsidók 13:1-9b — Jób 38:1-11/40:1-5
13. 1János 2:18-29 — Jób 40:6-41:3/42:1-6
14. Máté 26:36-41 — Jób 42:7-9
15. Márk 13:30-37 — Jób 42:10-17

PÜNKÖSD UTÁNI 23. VASÁRNAP

Heti ige: **2Korinthus 5:10**

16. Zsidók 10:11-25 — Márk 13:1-8
17. Máté 7:21-29 — Náhúm 1:1-14
18. Zsidók 10:26-31 — Náhúm 2:1-14
19. 16. Zsoltár — Abdiás 1-21
20. 2Tesszalónika 1:3-12 — Máté 24:1-14
21. 130. Zsoltár — Máté 24:15-28
22. Jelenések 20:11-15 — Máté 24:29-31

AZ EGYHÁZI ÉV UTOLSÓ

VASÁRNAPJA

Heti ige: **Lukács 12:35**

23. Jelenések 1:4b-8 — János 18:33-37
24. 5Mózes 34:1-8 — Máté 24:32-44
25. 1Péter 1:13-21 — Máté 24:45-51
26. 1Korinthus 3:9-15 — Máté 25:1-13
27. Kolossé 4:2-6 — Máté 25:14-30
28. 93. Zsoltár — Máté 25:31-46
29. Jelenések 21:10-14 — Ézsaiás 40:1-11

ADVENT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: **Zakariás 9:9**

30. 1Tessz. 3:9-13 — Lukács 21:25-36

2003 DECEMBER

1. 1Péter 1:8-13 — Ézsaiás 40:12-26
2. Zsidók 10:32-39 — Ézsaiás 40:27-31
3. Kolossé 1:9-14 — Ézsaiás 41:1-7
4. 1Tesszalónika 5:1-8 — Ézsaiás 41:8-14
5. Máté 27:27-30 — Ézsaiás 42:1-9
6. Máté 23:37-39 — Ézsaiás 43:1-7

ADVENT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: **Lukács 21:28**

7. Filippi 1:3-11 — Lukács 3:1-6
8. Zsidók 6:9-12 — Ézsaiás 43:8-13
9. Jelenések 2:12-17 — Ézsaiás 43:14-21
10. Jelenések 2:1-7 — Ézsaiás 43:22-28
11. 2Korinthus 5:1-10 — Ézsaiás 44:1-8
12. Lukács 22:66-71 — Ézsaiás 44:21-28
13. 1Tesszalónika 4:13-18 — Ézs. 45:1-8

ADVENT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: **Ézsaiás 40:10**

14. Filippi 4:4-7 — Lukács 3:7-18
15. Máté 3:1-6 — Ézsaiás 45:9-17
16. Máté 3:7-12 — Ézsaiás 45:18-25
17. Lukács 1:26-38 — Ézsaiás 49:1-6
18. 1Tesszalónika 5:16-24 — Ézs. 49:7-13
19. 2Korinthus 1:18-22 — Ézsaiás 49:14-26
20. Jelenések 5:1-5 — Ézsaiás 50:4-11

ADVENT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: **Filippi 4:4-5**

21. Zsidók 10:5-10 — Lukács 1:39-56
22. Tamás apostol emléknapja
Efezus 4:11-16 — János 14:1-7
23. Róma 15:8-13 — Ézsaiás 51:1-16
24. Karácsonyest
Titusz 2:1-14 — Máté 1:18-25
25. KARÁCSONY 1. ÜNNEPE
Zsidók 1:1-4 — Lukács 2:1-20
26. KARÁCSONY 2. ÜNNEPE
Kolossé 1:15-20 — János 1:1-14
27. János apostol emléknapja
1János 3:1-6 — János 21:20-24

KARÁCSONY U. 1. VASÁRNAP

Heti ige: **János 1:14**

28. Kolossé 3:12-17 — Lukács 2:41-52
29. 124. Zsoltár — Ézsaiás 52:7-53:12
30. Zsidók 1:7-14 — Ézs. 54:1-10/55:6-11
31. Év utolsó napja (Szilveszter)
90. Zsoltár — Róma 8:31-39 [L & RCL]

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2003. NOVEMBER 15-ÉN!

ERŐS VÁR
 PO BOX 770828
 LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

ELŐFIZETÉSE
 LEJÁRT-E?

PERIODICALS POSTAGE
 PAID
 CLEVELAND, OHIO

0003 CC
 MRS GABOR BRACHNA
 4211 VIRGINIA DR
 FAIRVIEW PARK OH 44126-1755